

Teil A: Übersetzung

Ein neuer Stern am Service-Himmel

Zeus (Z) hat den trojanischen Hirten Ganymed (Γ) in Gestalt eines Adlers (ὁ αἰετός) vom Ida-Gebirge in den Olymp entführt, damit er dort als Mundschenk dient. Das erste Gespräch auf dem Götterberg zeigt die arge Naivität des Hirtenjungen.

- Γ· Ἄνθρωπε, οὐκ αἰετὸς ἄρτι ἦσθα καὶ ἥρπασάς με ἀπὸ μέσου τοῦ ποιμνίου;
Z· Ἀλλ' οὔτε ἄνθρωπον ὀρέξ, ὃ μειράκιον, οὔτε αἰετόν, ὁ δὲ πάντων
βασιλεὺς τῶν θεῶν οὗτός εἰμι - πρὸς τὸν καιρὸν ἀλλάξας ἑμαυτόν.
Γ· Τί φῆς; Σὺ γὰρ εἶ ὁ Πὰν ἐκεῖνος; Πῶς σύριγγα οὐκ ἔχεις οὐδὲ κέρατα;
5 Z· Μόνον γὰρ ἐκεῖνον ἡγῆ θεόν;
Γ· Ναί· καὶ θύομέν γε αὐτῷ τράγον ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἄγοντες, ἔνθα ἔστηκε.
Z· Εἰπέ μοι, Διὸς δὲ οὐκ ἤκουσας ὄνομα οὐδὲ βωμὸν εἶδες;
Γ· Σύ, ὃ βέλτιστε, φῆς εἶναι, ὃς πρόφην κατέχεας ἡμῖν τὴν πολλὴν χάλαζαν¹
καὶ ὃ τὸν κριὸν ὁ πατήρ ἔθυσεν; Τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας, ὃ βασιλεῦ
10 τῶν θεῶν; Τὰ δὲ πρόβατα ἴσως οἱ λύκοι διαρπάσσονται ἐπιπεσόντες;
Z· Ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν προβάτων ἀθανάτῳ γεγεννημένῳ καὶ ἐνταῦθα
συνεσομένῳ μέθ' ἡμῶν;
Γ· Τί λέγεις; Οὐ γὰρ κατάξεις με ἤδη εἰς τὴν Ἰδὴν τήμερον;
Z· Οὐδαμῶς· Ἐπεὶ μάτην αἰετὸς εἶην ἂν ἀντὶ θεοῦ γεγεννημένος.
15 Γ· Οὐκοῦν ζητήσῃ με ὁ πατήρ καὶ ἀγανακτήσῃ μὴ εὐρίσκων. Καὶ πλήγας
ὑστερον λήψομαι καταλιπὼν τὸ ποῖμνιον.
Z· Ποῦ γὰρ ἐκεῖνος ὄψεται σε;
Γ· Μηδαμῶς; Ποθῶ γὰρ ἤδη αὐτόν. Εἰ δὲ ἀπάξεις με, ὑπισχνοῦμαί σοι καὶ
ἄλλον παρ' αὐτοῦ κριὸν τυθήσεσθαι λύτρα² ὑπὲρ ἐμοῦ.
20 Z· Ἀλλ', ὃ Γανύμηδες, ἐκεῖνα μὲν πάντα χαίρειν ἔα³ καὶ ἐπιλαθοῦ αὐτῶν.
Σὺ δὲ πολλὰ εὖ ποιήσεις ἐντεύθεν καὶ τὸν πατέρα καὶ τὴν πατρίδα – καὶ
ἀμβροσίαν ἔδη⁴ καὶ νέκταρ πῆν⁵· τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν
παρέξεις ἐγγέων· τὸ δὲ μέγιστον, οὐκέτι ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀθάνατος γενήσῃ,
καὶ ἀστέρα σου φαίνεσθαι ποιήσω κάλλιστον, καὶ ὅλως εὐδαίμων ἔσῃ.

¹ ἡ χάλαζα : Hagel

⁴ ἔδη : ἔδομαι : Fut. von ἐσθίω

² τὰ λύτρα : Lösegeld

⁵ πῆν : πίνω : Fut. von πίνω

³ χαίρειν ἔαω : ich lasse beiseite

Teil B: Zusätzliche Aufgaben

1. In der Science-Fiction-Serie „Star Trek“ tauchen bedrohliche Wesen mit der Gattungsbezeichnung „Allassomorph“ auf. Führen Sie diesen Begriff auf seine griechischen Ursprünge zurück und erklären Sie, warum diese Spezies schwer zu fassen ist!

(3 P.)

2. Auf einem Grabstein aus Thessalien, wahrscheinlich aus dem 3. Jh. n. Chr., findet sich eine Verfluchung in der Form eines elegischen Distichons.

Seine Übersetzung lautet:

*Immer wenn jemand das Bild meiner Stele beschädigt,
o Helios, soll er dir nicht verborgen bleiben und nicht weniger als ich leiden!*

Εἴ τις μου στήλης τὴν εἰκόναν ἄν ἀδικήσῃ,

Die Wörter des zweiten Verses lauten alphabetisch geordnet folgendermaßen:

ἐμοῦ, Ἥλιε, λαθὼν, μὴ, παθέτω, σε, χεῖρον

a) Fügen Sie die Wörter des zweiten Verses so zusammen, dass sie nach Sinn und Metrum am richtigen Platz stehen! (3 P.)

b) Im ersten Vers finden sich Abweichungen von der Ihnen gewohnten Grammatik. Arbeiten Sie zwei Abweichungen heraus und nennen Sie jeweils die griechische Form, die Sie erwartet hätten! (2 P.)

c) Erklären Sie, warum gerade Helios angerufen wird! (1 P.)

3. Aus einem modernen Museumsführer:

a) Η θεά ήταν όρθια, πάνοπλη, με το αττικό κράνος και με την αιγίδα στο στήθος. Στο δεξί χέρι κρατούσε μιά χρυσελέφαντινη Νίκη.

b) Είναι έξι ωραιότατες κοπέλλες, που βλέπουν περήφανα τον Παρθενώνα και φέρουν στο κεφάλι τους κάλαθο. Οι Καρυατίδες φορούν ποδήρη χιτώνα με πτυχές που θυμίζουν τις ραβδώσεις των ιωνικών.

c) Εκεί βρίσκεται ο περίφημος Μοσχοφόρος. Είναι άγαλμα αναθηματικό και παριστάνει έναν άνδρα ονόματι Ρόμβο, που έρχεται από κάποιο δήμο της Αττικής για να προσφέρει το μοσχαράκι του θυσία στη θεά. Μοιάζει πολύ με τους Κούρους. Προβάλλει, όπως και εκείνοι, το αριστερό πόδι και έχει το χαρακτηριστικό αρχαϊκό τους χαμόγελο.

Ordnen Sie die passende Beschreibung einem Bild (s. Anhang) zu und begründen Sie Ihre Entscheidung mit je zwei Informationen aus dem Text! (6 P.)

άγαθῇ τύχῃ.

Anhang

Bild 1

Bild 2

Bild 3

